

НАЦІОНАЛЬНА ІСТОРИЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З ВИЯВЛЕННЯ, ВІДБОРУ ТА ОПРАЦЮВАННЯ
КРАЄЗНАВЧИХ ДОКУМЕНТІВ ДЛЯ БАЗИ ДАНИХ
«ІСТОРІЯ МІСТ І СІЛ УКРАЇНИ»**

**ДОДАТОК 1. ГЕОГРАФІЧНІ НАЗВИ
(СТАНОМ НА 01.01.2021)**

КИЇВ 2021

НАЦІОНАЛЬНА ІСТОРИЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З ВИЯВЛЕННЯ, ВІДБОРУ ТА ОПРАЦЮВАННЯ
КРАЄЗНАВЧИХ ДОКУМЕНТІВ ДЛЯ БАЗИ ДАНИХ
«ІСТОРІЯ МІСТ І СІЛ УКРАЇНИ»**

**ДОДАТОК 1. ГЕОГРАФІЧНІ НАЗВИ
(СТАНОМ НА 01.01.2021)**

КИЇВ 2021

Видання є додатком до «Науково-методичних рекомендацій з виявлення, відбору та опрацювання краєзнавчих документів для БД «Історія міст і сіл України» (1-е видання — 2016 р.; [2-е видання, виправлене і доповнене — 2019 р.](#)) і містить ряд методичних рішень для вдосконалення процесу наповнення краєзнавчого ресурсу в частині, що стосується єдиних принципів і правил формування географічних рубрик та персоналій у відповідності до сучасного адміністративно-територіального устрою України (станом на 01.01.2021). Також видання містить корисні посилання на ресурси з інформацією про останні зміни в адміністративно-територіальному устрої України.

Підготували: Н. О. Волошінська

О. В. Михайлова

Відповідальна за випуск А. В. Скорохватова

ВСТУП

12 червня 2020 року Уряд України затвердив новий адміністративно-територіальний устрій базового рівня, було прийнято 24 розпорядження щодо визначення адміністративних центрів та затвердження територій громад областей. У результаті в країні створено 1469 територіальних громад.

17 липня 2020 року Верховна Рада України прийняла Постанову № 3650 «Про утворення та ліквідацію районів». Згідно з документом, тепер в Україні існує 136 районів. Старі 490 районів ліквідовано.

отримала новий адміністративно-територіальний устрій.

Зважаючи на такі зміни, в робочому порядку вносяться деякі уточнення та корективи до алгоритму зазначення адміністративних координат населених пунктів у БД Історія міст і сіл України та створення географічних рубрик.

I. ГЕОГРАФІЧНІ РУБРИКИ

У полі 607 «Географічна рубрика» змінено ієрархію заповнення полів, у відповідності до новго адміністративно-територіального устрою:

**Назва населеного пункту, статус –
територіальна громада – район –
область**

Наприклад:

Слобода Котельва [Текст] // Ілюха О. Забуте духовенство, зникла храми Котелевської волості Охтирського повіту: історико-краєзнавче видання / О. Ілюха. - Полтава: ТОВ АСМІ, 2020. - С. 10.

**Рубрики: Котельва, селище міського типу —
Котелевська селищна територіальна громада —
Полтавський район — Полтавська область**

Анотація: Надано історичну довідку про селище міського типу Котельва на Полтавщині. Йдеться про час заснування населеного пункту та сформована теорія походження назви Котельва.

#920: ASP

#900: ^Ta^B05

#102: UA

#101: ukr

#919: ^Aukr^N02^KPSBO

#999: 0000000

#463: ^СІлюха О. Забуте духовенство, зниклі храми Котелевської волості Охтирського повіту: історико-краєзнавче видання^J2020^GТОВ АСМІ^DПолтава^S10

#961: ^АІлюха^ВО.^GOлександр

#963: ^FO. Ілюха

#906: Б10615/2

#908: І497

#607: ^АКотельва, селище міського типу^GКотелевська селищна територіальна громада^EПолтавський район^OPолтавська область

#907: ^СКТ^A20210306^B1

#331: Надано історичну довідку про селище міського типу Котельва на Полтавщині. Йдеться про час заснування населеного пункту та сформована теорія походження назви Котельва.

#907: ^СКТ^A20210405^B1

#200: ^АСлобода Котельва

#910: ^A0^B1156188^C20210306^DKY

#903: Б10615/2/І497-385670

#905: ^D3

Назва елемента	№	Значення	Елемент: "607: Географическая рубрика"
675: Индексы УДК	1		Подполе
621: Индексы ББК	1		Значение
686: Индексы другой классификации	1		Код системы предметизации
908: Авторский знак		І497	Ввод через AUTHORITY-файл геогр.наименований (N записи)
903: Шифр документа в БД		Б10615/2/І497-385	Географическое наименование
906: Систематический шифр		Б10615/2	Котельва, селище міського типу
60: Раздел знаний			Тематический подзаголовок
964: Индексы ГРНТИ	1		Тематический подзаголовок
606: Предметная рубрика	1		Тематический подзаголовок
607: Географическая рубрика	1	Котельва, сел	Географический подзаголовок
690: Издательский индекс	1		Котелевська селищна територіальна громада
965: Дескрипторы	1		Географический подзаголовок
Дублетность / Коды / Основное БО / Расширенное / Специфические /			Полтавський район
			Географический подзаголовок
			Полтавська область
			Хронологический подзаголовок
Худяки, село [Текст] // Містечка Волині та Київщини у добу Україн			Формальный подзаголовок (аспект)
Память на века: свод военных захоронений на территории Донет			Роль (ДК?)
Олещук, Іванна Іванівна. Гуцульський ліжник: дискурс через віки.			Ввод через AUTHORITY-файл предметных заголовков (N записи)
Зіненко, Роман Анатолійович. Іловайський щоденник // Р. А. Зіне			ББК1 из AUTHORITY-файла
Васютинская-Маркадз В. Каменный ангел / В. Васютинская-Марк			ББК2 из AUTHORITY-файла
Южне // сторінки живої історії, 2018. - 407 с.			ББК3 из AUTHORITY-файла
Автор ініціали Назва : відомості до назви. Т. 2 / Ініціали Автор, Іні			ББК4 из AUTHORITY-файла
Розважів [село, Іванківський район Київська область] [Текст] // С			
Сторінки історії Інституту електроварювання ім. С. О. Патона //			
Слобода Котельва [Текст] // Ілюха О. Забуте духовенство, зниклі			
Вознесіння Господнього [смт Котельва Котелевська тг Полтавс			
Храм Живоначальної Трійці [смт Котельва Котелевська тг Полта			
Храм Всіх Святих [смт Котельва Котелевська тг Полтавська обл			
			Ввод

Зверніть увагу!!!

Якщо певний населений пункт є центром територіальної громади та районного центру з ідентичними назвами

наприклад:

**Умань, місто -- Уманська міська територіальна громада
-- Уманський район -- Черкаська область),**

допустимо зазначати у географічній рубриці тільки назву цього населеного пункту і область адміністративного підпорядкування:

Умань, місто -- Черкаська область

II. ПЕРСОНАЛІЇ

У полі 600 та полі 601 «Персоналії» у дужках, де зазначається місцезнаходження об'єкта, вказується тільки назва населеного пункту, територіальна громада та область, також дозволяються скорочення:

Нарприклад:

Храм Живоначальної Трійці [сmt Котельва Котелевська тг Полтавська обл.] [Текст] // Ілюха О. Забуте духовенство, зникла храми Котелевської волості Охтирського повіту: історико-краєзнавче видання / О. Ілюха. - Полтава: ТОВ АСМІ, 2020. - С. 33-56.

Рубрики: Котельва, селище міського типу — Котелевська селищна територіальна громада — Полтавський район — Полтавська область

Анотація: Свято-Троїцький храм — єдина вціліла пам'ятка дореволюційного періоду у селищі Котельва. Про його історію, священників і прихожан йдеться у статті.

Додатковий доступ:

Ілюха, Олександр

Свято-Троїцький храм [смт Котельва Котелевська тг Полтавська обл.] \про нього

#101: ukr

#102: UA

#331: *Свято-Троїцький храм - єдина вціліла пам'ятка дореволюційного періоду у селищі Котельва. Про його історію, священників і прихожан йдеться у статті.*

#463: ^СІлюха О. Забуте духовенство, зниклі храми Котелевської волості Охтирського повіту: історико-краєзнавче видання^J2020^GТОВ АСМІ^DПолтава^S33-56

#607: ^АКотельва, селище міського типу^GКотелевська селищна територіальна громада^EПолтавський район^ОПолтавська область

#900: ^Та^B05

#906: Б10615/2

#908: I497

#919: ^Аukr^N02^KPSBO

#920: ASP

#961: ^АІлюха^BO.^GOлександр

#963: ^FO. Ілюха

#999: 0000000

#907: ^CDEL^A20210306^B1

#601: ^Впро нього^PСвято-Троїцький храм [смт Котельва Котелевська тг Полтавська обл.]

#907: ^СКТ^A20210306^B1

#907: ^СКТ^А20210405^В1

#200: ^АХрам Живоначальної Трійці [сmt Котельва Котелевська тг Полтавська обл.]

#910: ^А0^В1156188^С20210306^DKУ

#903: Б10615/2/1497-027017

#905: ^D3

Название элемента	№	Знач	Элемент: "601:Персоналия - коллектив или/и заглавие (о нем) "
606: Предметная рубрика	1		
607: Географическая рубрика	1	^АКот	Подполе
690: Издательский индекс	1		Персоналия (о нем)
965: Deskriptory	1		Текст
610: Ненормированные ключевые слова	1		Значение
600: Персоналия - имя лица и/или заглавие (о	1		про нього
601: Персоналия - коллектив или/и заглави	1	пр	Ввод Рубрики через Authority-файл Предметных заголовков
331: Аннотация	1	Свят	Ввод Рубрики через словарь Предметных рубрик
619: Служебное поле-разделенные подрубри	1		Ввод через Authority-файл Коллективов (N записи)
932: Служебное поле: N поля 600 для копи	1		Наименование
996: MeSH - главная	1		Свято-Троїцький храм [сmt Котельва Котелевська тг Полтавська обл.]
995: MeSH - неглавная	1		Роль (Нужна добавочная карточка, форм. сведения об отв. ?)
Дублидность / Коды / Основное БО / Расширенное / Спец			Страна
			Аббревиатура
Храм Живоначальної Трійці [сmt Котельва Котелев			Номер
Храм Всіх Святих [сmt Котельва Котелевська тг Пол			Город
Храм Преображення Господнього [сmt Котельва Кот			Подразделение
Святого Миколая Чудотворця [сmt Котельва Котеле			Роль (Заглавие подразделения Характерное ?)
Храм Покрова Пресвятої Богородиці [сmt Котельва К			Аббревиатура
Храм Успіння Пресвятої Богородиці [сmt Котельва К			Номер мероприятия
Всіх Жінок Мироносиць (цвинтарний) [сmt Котельва			Дата проведения мероприятия
Храм Різдва Пресвятої Богородиці [сmt Котельва Ко			Коллектив в "собранном виде"
Храм Трьох Святителів [сmt Котельва Котелевська			Ввод
Храм Казанської ікони Божої Матері [с. Деревки Коте			
Храм Богоявлення Господнього [с. Деревки Котелев			
Храм Вознесіння Господнього [с. Деревки Котелевс			
Храм святого Андрія Первозванного [с. Млинки Коте			

III. ЗАГОЛОВОК БО

У заголовку бібліографічного опису за необхідності у квадратних дужках вказується уточнювальна інформація про адміністративне підпорядкування населеного пункту, де також дозволяються скорочення:

Антонівка, село [Солонянська тг Дніпропетровська область] [Текст] // Пам'ятки історії та культури Солонянського району (за матеріалами «Зводу

пам'яток історії та культури України») Дніпропетровська область. - Дніпро: Журфонд, 2019. - С. 100.

Рубрики: Антонівка, село — Солонянська селищна територіальна громада — Дніпровський район — Дніпропетровська область

Анотація: Про археологічні кургани біля села Антонівка Дніпропетровської області.

#101: ukr

#102: UA

#331: *Про археологічні кургани біля села Антонівка Дніпропетровської області.*

#463: *^СПам'ятки історії та культури Солонянського району (за матеріалами "Зводу пам'яток історії та культури України"). Дніпропетровська область^J2019^GЖурфонд^DДніпро^S100*

#607: *^ААнтонівка, село^GСолонянська селищна територіальна громада^ЕДніпровський район^ОДніпропетровська область*

#900: *^Та^В10*

#906: *Б10630/709*

#908: *П158*

#919: *^Аukr^N02^KPSBO*

#920: *ASP*

#999: *0000000*

#907: *^CDEL^A20210322^В1*

#907: *^СКТ^A20210322^В1*

#907: *^СКТ^A20210405^В1*

#200: *^ААнтонівка, село [Солонянська та Дніпропетровська обл.]*

#910: *^А0^В1156126^С20210322^DKУ*

#903: *Б10630/709/П158-912184*

#905: ^D3

✓	Название элемента	№	Знач	Элемент: "200: Основное заглавие, доп.данные"
	700: 1-й автор - Заголовок описания			Подполе Значение
	701: Другие индивидуальные авторы	1		Обозначение и номер тома
	702: Редакторы, составители, композиторы ...	1		Заглавие Антонівка, село [Солонянська тг Дніпропетровська обл.]
	711: Другие коллективы, не входящие в загол	1		Роль (Нехарактерное заглавие, доб.карточка?)
	972: Другие врем.коллективы, не входящие в	1		Общее обозначение материала
	200: Основное заглавие, доп.данные		Ан	Сведения, относящиеся к заглавию
	923: Выпуск, часть (Номер-заглавие)	1		Первые сведения об ответственности
	922: Статьи сборника без общего заглавия	1		Последующие сведения об ответственности
	925: Несколько томов в одной книге	1		
	205: Сведения об издании	1		
	210: Выходные данные	1		
	215: Количественные характеристики	1		
	Дублетность Коды Основное БО Расширенное Спец			
✓				
4	Кочергін, Ігор. Історичний нарис [Солонянщина Дніпро			
4	Солоне, смт [Солонянська тг Дніпропетровська обл.]			
4	Антонівка, село [Солонянська тг Дніпропетровська о			
4	Аполлонівка, село [Солонянська тг Дніпропетровська			
4	Барвінок, село [Святовасилівська тг Дніпропетровськ			
4	Багате, село [Новолокровська тг Дніпропетровська с			
4	Башмачка, село [Солонянська тг Дніпропетровська о			
4	Безбородькове, село [Солонянська тг Дніпропетровс			
4	Березнуватівка, село [Святовасилівська тг Дніпроп			
4	Богданівка, село [Солонянська тг Дніпропетровська с			
4	Бутувичівка, село [Новолокровська тг Дніпропетров			ЦИФРЫ или ИМЯ лица в начале заглавия разметить <NNN=текст> для Авт.знака и сортировки
4	Василівка, село [Солонянська тг Дніпропетровська о			
4	Вишневе, село [Солонянська тг Дніпропетровська об			
4	Військове, село [Солонянська тг Дніпропетровська об			

Однак, варто уникати дублювання назви населених пунктів при уточненні.

Наприклад:

Бурковська, Л. Ікона «Спас у славі» другої половини XV століття із села Тур'я Львівської області

не варто уточнювати:

Бурковська, Л. Ікона «Спас у славі» другої половини XV століття із села Тур'я Львівської області [село Тур'я, Буська міська територіальна громада, Золочівський район, Львівська область]

За необхідності все ж можна зазначити назву населеного пункту, у квадратних дужках, використовуючи скорочення:

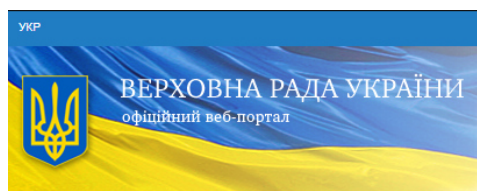
[нині – с. Тур'я, Буська тг, Львівська обл.]

Однак, географічна рубрика створюється у повному форматі:

**Тур'я, село — Буська міська територіальна громада —
Золочівський район — Львівська область**

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ

Інформація про останні зміни в адміністративно-територіальному устрої України доступна на таких ресурсах:

сайт Верховної Ради України:
розділ РЕСУРСИ – Україна.
АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ УСТРІЙ –
ДОВІДНИКИ - [АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ УСТРІЙ](#)

сайт «Децентралізація» - (головний інформаційний портал реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади) у розділі [ТЕРИТОРІАЛЬНІ ГРОМАДИ](#) інформація про територіальні громади та їхній склад

БД [«АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНИ. ЗМІНИ І ДОПОВНЕННЯ»](#) на сайті Національної історичної бібліотеки України:

- відомості про утворення та склад нових районів (згідно з Постановою

Верховної Ради України «Про утворення та ліквідацію районів» № 807- IX від 17 липня 2020 року);

- відомості про новий адміністративний устрій областей України: райони, громади та їхній склад (відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад ...області») – по кожній області окремо в процесі обробки інформації.